

КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Завдання III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з української мови і літератури
2021-2022 н.р.
9 клас

1. Напишіть есе на тему «Чи справді, що краса в очах того, хто спостерігає?»

Обсяг роботи – 1 сторінка.

12 балів

2. Визначте рід іменників, увівши їх до складу словосполучення.

Торнадо, Капрі, кольрабі, ООН, пенсне.

5 балів

3. Запишіть фразеологізм як кіт наплакав. Від кожної останньої букви вислову продовжте ряд (із шести фразеологізмів). Поясніть значення цих висловів. Фразеологізми, які повторюються, не зараховуються.

Зразок. Потерпіти фіаскоо – одним махомм – море по колінаа – авгієві стайніі – і конем не об'їдеш – шкірить зуби.

6 балів

4. Прочитайте й випишіть лише ті прикметники, від яких правильно утворено ступені порівняння вищого ступеня простої форми. Запишіть слово, яке утвориться із перших літер.

Живіший, кривіший, оригінальніший, білосніжніший, ласкавіший, імпозантніший, архіважливіший, миліший, глибочезніший, простіший, інформаційніший, гнідіший, активніший, добріший, каштановіший, авторитетніший, предалекіший, пустіший.

6 балів

5. Запишіть речення, розставляючи розділові знаки, зробіть синтаксичний розбір речення (підкресліть члени речення, надпишіть над кожним словом частини мови, дайте загальну характеристику речення).

Утни батьку щоб нехотя на весь світ почули що діялося в Україні за що погибали за що слава козацька на всім світі стала! (Т. Шевченко)

6 балів

6. Висловіть свої міркування щодо питання: У чому сутність людського щастя (за ліро-епічною поемою Лесі Українки «Давня казка»).

6 балів

7. Бліц-опитування.

Який історичний діяч згадується у вірші «De libertate»?

Укажіть фольклорний жанр, для якого характерні метаморфози й напружений сюжет.

Який зображально-виражальний засіб є провідним у байці Григорія Сковороди «Бджола та Шершень»? Дайте визначення.

Назвіть твір, цитату з якого наведено: *«Лучче ж би потятим бути, аніж полоненим»*.

Якою є композиція народної думи?

5 балів

8. Виконайте ідейно-художній аналіз ліричного твору Є. Гребінки «Українська мелодія» (тема (мотив); ідея; жанр, вид лірики; основна думка; художні засоби; особливості віршування (рима, римування); віршовий розмір).

«Ні, мамо, не можна нелюба любить,
Нещасная доля із нелюбом жить.
Ох, тяжко, ох, важко з ним річ розмовляти,
Хай лучче я буду весь вік дівовати!»
    «Хіба ж ти не бачиш, яка я стара?
Мені в домовину лягати пора.
Як очі закрию, що буде з тобою?
Останешся, доню, одна, сиротою!
А в світі якеє життя сироті?
І горе, і нужду терпітимеш ти.
Я, дочку пустивши, мовляв, на поталу,
Стогнуть під землею, як горлиця, стану».
    «О мамо, голубко, не плач, не ридай,
Готуй рушники і хустки вишивай.
Нехай за нелюбом я щастя утрачу;
Ти будеш весела, одна я заплачу!»
Ген там, на могилі, хрест божий стоїть,
Під ним рано й вечір матуся квилить:
«О боже мій милий! Що я наробила!
Дочку, як схотіла, із світу згубила!»

8 балів

Загальна кількість балів – 54.